

Presentació

El dossier del número 33 de la revista *Manuscripts* recull algunes de les conferències presentades a les jornades «Escriure d'agricultura en les èpoques medieval i moderna» celebrades els dies 13 i 14 de maig de 2014 a l'Institut d'Estudis Catalans i organitzades pel Grup de Recerca Manuscrits i el Departament d'Història Moderna i Contemporània de la Universitat Autònoma de Barcelona amb la col·laboració de l'Institut d'Estudis Catalans i el Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. A la jornada, hi intervingueren el catedràtic emèrit Joan Veny, membre de la Secció Filològica de l'IEC; el doctor Xavier Luna-Batlle, especialista en dialectologia i professor jubilat de la Universitat Autònoma de Barcelona; Thomas Capuano, professor de la Truman State University (Missouri); Lluís Cifuentes, professor de la Universitat de Barcelona, i Antònia Carré, investigadora del Centre de Documentació Ramon Llull. Aquestes jornades complementaren les celebrades l'any 2013 i publicades al volum número 31 de la revista *Manuscripts* amb el títol «Els tractats agrícoles en el Mediterrani medieval i modern. La continuïtat de les tècniques».

A les jornades es presentaren estudis entorn dels textos de caràcter agrícola escrits en llengua catalana que van circular durant els darrers segles de l'Edat Mitjana i l'època moderna. Són textos en els quals es combina la redacció original amb la traducció i també el saber teòric amb el pràctic i que formen part d'una densa xarxa de traduccions i còpies teixida a Europa a partir del segle XII. L'objectiu principal de les jornades dels anys 2013 i 2014 ha estat vertebrar l'anàlisi d'aquests manuscrits a l'àmbit català per afermar-ne la visibilitat en l'àmbit internacional. Autors com Mauro Ambrosoli (Universit  di Torino), Isabelle Draelants (CNRS-IRHT, Paris), Martina Giese (Heinrich-Heine-Universit t Düsseldorf), Konrad Goehl, Expiraci n García Sánchez (Escuela de Estudios  rabes, CSIC) i Júlia María Carabaza (Universidad de Granada) mostren la vitalitat d'una recerca necessàriament interdisciplinària que vol estudiar el contingut, el vocabulari, la intertextualitat i la genealogia del text agr col i botànic seguint el camí iniciat per especialistes com Willy L. Braekman als anys quaranta o E.H.F. Meyer al segle XIX.

En l'àmbit català, un dels eixos d'aquesta línia d'estudi és el projecte SCIÈNCIA.CAT dirigit per Lluís Cifuentes i Antònia Carré. SCIÈNCIA.CAT és un

arxiu digital on es recullen tant les obres de caràcter científic i tècnic que van circular en llengua catalana entre els segles XIII i XVI com la literatura que se'n deriva. Una ullada al projecte evidencia la rellevància d'aquest patrimoni per a l'estudi de la llengua, com testimonia el treball presentat pel professor Joan Veny per al present dossier de la revista *Manuscrits*, un valuós estudi de lexicologia diacrònica fonamentat en la documentació antiga, la dialectologia i la lingüística moderna de corpus. Més enllà, aquests textos medievals i moderns s'emplacen en l'encreuament de diferents tradicions, territoris, èpoques, cosmovisions i definicions de l'*authoritates* i de diverses maneres de treballar amb el saber clàssic, amb el saber secular, amb l'experimentació i amb l'observació. Així es constata a l'article del professor Thomas Capuano, que dibuixa la genealogia i rastreja l'*authoritates* del manuscrit titulat «Memòria de les maneres de les laurons que hom deu fer a tota ortalissa» i a l'article del professor Xavier Luna-Batlle, que aporta novetats valuoses en la confrontació del llibre *Secrets d'agricultura* de Miquel Agustí, imprès a principis del segle XVII i deutor del contingut dels manuscrits medievals, amb el llibre del segle XVI *La Maison rustique* de Charles Estienne i Jean Liébault. En definitiva, en aquests textos manuscrits es testimonien les diferents maneres d'escriure sobre agricultura i de transmetre un coneixement que és la base cultural de les pràctiques agrícoles posteriors a la sentència arbitral de Guadalupe de 1486. És justament aquest paisatge el que s'analitza a l'article del professor de la Universitat de Barcelona Llorenç Ferrer i Alós, que ens aporta una profunda i necessària anàlisi de l'estructura de la propietat de la terra a la Catalunya posterior a l'esmentada sentència a partir de l'estudi de diverses parròquies de la Catalunya interior.

Maria Antònia Martí Escayol
Universitat Autònoma de Barcelona

